

pensioenfonds
medewerkers
apotheken

Pensioenreglement 2024

Stichting Pensioenfonds Medewerkers
Apotheken

Inhoud

1. Definities	3
2. Vrijwillige toetreding.....	5
3. Aanmelding, verstrekken van inlichtingen.....	5
4. Inlichtingen aan de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en gewezen partners.....	6
5. Tijdelijk dienstverband	6
6. Pensioengrondslag	6
7. Premies.....	7
8. Premiebetaling	8
9. Ouderdomspensioen	8
10. Arbeidsongeschiktheidspensioen	8
11. Partnerpensioen.....	9
12. Wezenpensioen	10
13. Uitrui van ouderdomspensioen in partnerpensioen	10
14. Uitrui van partnerpensioen in ouderdomspensioen.....	11
15. Vervroeging ten opzichte van de pensioenrichtleeftijd	11
16. Verhoging of verlaging van de pensioenuitkering.....	13
17. Bijzonder partnerpensioen na beëindiging van de relatie	14
18. Verevening van ouderdomspensioen bij scheiding.....	15
19. Anw-compensatie	15
20. Uitkering bij overlijden	16
21. (vervallen)	16
22. Voorwaardelijke toeslagverlening.....	17
22a.Reparatie toegepaste kortingen en gemiste toeslagen	17
23. Betaling van de pensioenen	17
24. Premievrij voortgezette pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid	18
25. (vervallen)	19
26. Vrijwillige voortzetting pensioenopbouw	19
27. Onbetaald verlof	20
28. (Aanspraken bij) tussentijds beëindigen van de deelneming	20
29. Uitgaande waardeoverdracht.	21
30. Inkomende waardeoverdracht.	21
31. Afkoop van pensioenaanspraken en -rechten	21
32. Automatische waardeoverdracht of afkoop klein pensioen	21
33. Afkoop klein pensioen bij ingang.....	22
34. Afkoop klein bijzonder partnerpensioen bij scheiding	22
35. Vermindering van pensioenaanspraken en -rechten.....	22
36. Aanpassing van de pensioenregeling in verband met gewijzigde sociale en fiscale wetgeving	23
37. Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	23
38. Spaarregeling gemoedsbezwaarden	24
39. Hardheidsbepaling.....	25
40. Geschillen en klachten	25
41. Overgangsbepalingen	25
42. Inwerkingtreding en wijzigingen	25
BIJLAGE I.....	27
BIJLAGE II.....	29
BIJLAGE III.....	34

1. DEFINITIES

In dit reglement worden de definities zoals omschreven in artikel 2 van de statuten geacht te zijn overgenomen. Voorts wordt in dit reglement verstaan onder:

Actuaris:

de actuaris of actuarieel adviseur van het fonds, niet zijnde de waarmerkende actuaris zoals bedoeld in artikel 25 lid 3 van de statuten.

Anw:

Algemene nabestaandenwet

AOW:

Algemene ouderdomswet

AOW-gerechtigde leeftijd:

de leeftijd waarop het wettelijk recht op een uitkering krachtens de AOW ontstaat

Cao-partijen:

partijen betrokken bij de collectieve arbeidsovereenkomst Apotheken .

Deelnemer:

de werknemer zoals bedoeld in artikel 2 van de statuten, die de eerste van de maand waarin hij of zij 18 jaar wordt heeft bereikt en de eerste van de maand volgend op de maand waarin hij of zij 67 jaar wordt nog niet heeft bereikt.

Gepensioneerde:

de pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan.

Gewezen deelnemer:

de persoon waarvan deelname aan de pensioenregeling is beëindigd anders dan vanwege overlijden of het bereiken van de pensioeningangsdatum, en die jegens het fonds een pensioenaanspraak heeft behouden. Met gewezen deelnemer wordt tevens diens vertegenwoordiger bedoeld.

Gewezen partner:

de vrouw respectievelijk man van wie de relatie met de (gewezen) deelnemer dan wel met de gepensioneerde is geëindigd door scheiding dan wel het beëindigen van de gezamenlijke huishouding na ongehuwd samenwonen.

Kind:

het kind van de deelnemer dat tot deze in familierechtelijke betrekking staat of van wie ten minste één van het fonds wordt aangetoond, dat het door de deelnemer ten tijde van diens overlijden als eigen kind werd onderhouden en opgevoed.

Waar in deze definitie "deelnemer" wordt genoemd, dient in voorkomende situaties "(gewezen) deelnemer, of gepensioneerde" gelezen te worden.

Nabestaanden:

Partners en kinderen.

Partner:

degene met wie de deelnemer

- a. gehuwd is; of
- b. een geregistreerd partnerschap is aangegaan op grond van het bepaalde in titel SA van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek; of
- c. blijkt een door een notaris opgestelde akte, ongehuwd een gezamenlijke huishouding voert, vanaf een in de akte vermelde datum, dan wel met wie de deelnemer onafgebroken vijf jaar of langer een gezamenlijke huishouding voert en met wie de deelnemer blijkt een bevolkingsregister vanaf die datum op hetzelfde adres woont, waarbij er tussen de deelnemer en de partner geen bloed- of aanverwantschap in de eerste graad bestaat.

Voor de toepassing van het bepaalde in dit reglement kan een deelnemer gedurende enige periode slechts met één partner en kan een partner gedurende enige periode slechts met één deelnemer een gezamenlijke huishouding voeren.

Waar in deze definitie "deelnemer" wordt genoemd, dient in voorkomende situaties "(gewezen) deelnemer of gepensioneerde" gelezen te worden.

Pensioenaanspraak:

het recht op een nog niet ingegaan pensioen, uitgezonderd overeengekomen voorwaardelijke toeslagverlening.

Pensioengerechtigde:

de persoon die ingevolge dit reglement een pensioenuitkering ontvangt. Met pensioengerechtigde wordt tevens diens vertegenwoordiger bedoeld.

Pensioengevend salaris:

het salaris zoals bepaald in artikel 6 lid 2.

Pensioeningangsdatum:

het moment waarop het ouderdomspensioen daadwerkelijk en volledig ingaat

Pensioenrecht:

het recht op ingegaan pensioen, uitgezonderd overeengekomen voorwaardelijke toeslagverlening.

Pensioenrichtleeftijd:

de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer 67 jaar wordt.

Scheiding:

echtscheiding, scheiding van tafel en bed, dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap, anders dan door dood of vermissing.

Uitvoeringsovereenkomst:

de overeenkomst tussen het fonds en een in artikel 2 van dit reglement bedoelde werkgever, waarin op het uitvoeringsreglement aanvullende afspraken tussen genoemde partijen zijn vastgelegd.

Uitvoeringsreglement:

het reglement van het fonds waarin de afspraken tussen het fonds en de werkgever over de uitvoering van de pensioenregeling zijn vastgelegd.

Werkgever:

- a. De werkgever die krachtens artikel 2 van de Wet Bpf 2000 verplicht is tot toetreding tot het fonds.
- b. De werkgever als bedoeld in artikel 2 van dit reglement.

Werknemer:

werknemer in de zin van artikel 2 van de statuten.

WAO:

Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering

Wet Bpf 2000

Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000

WIA:

Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen

WVP:

Wet verevening pensioenrechten bij scheiding

2. VRIJWILLIGE TOETREDING

1. Het bestuur is bevoegd, op verzoek van een werkgever die krachtens artikel 2 van de Wet Bpf 2000 niet verplicht is tot toetreding tot het fonds, deze werkgever toe te laten tot het fonds en aan alle werknemers of bepaalde groepen van werknemers verbonden aan die werkgever rechten te verlenen. Het bestuur sluit daartoe met die werkgever een uitvoeringsovereenkomst.
2. Toelating zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel is slechts mogelijk indien:
  - a) de loonontwikkeling bij deze werkgever tenminste gelijk is aan die in de bedrijfstak Apotheken en deze werkgever deelneemt in de sociale fondsen van de bedrijfstak Apotheken; of,
  - b) er sprake is van een groepsverhouding tussen deze werkgever en een reeds verplicht aangesloten werkgever; of,
  - c) er sprake is van een voortzetting van de deelname die beëindigd is wegens het niet langer op deze werkgever van toepassing zijn van de verplichte deelname ingevolge de Wet Bpf 2000; én,
  - d) er wordt voldaan aan de door het bestuur te bepalen voorwaarden en op te stellen richtlijnen; én,
  - e) alle werknemers of bepaalde groepen van werknemers in dienst van deze werkgever in de regeling worden opgenomen.
3. De richtlijnen zoals genoemd in lid 2 onder d van dit artikel zullen voor werkgevers behorende tot eenzelfde categorie op gelijke wijze gelden.
4. Het bestuur bepaalt op welke wijze een aangesloten werkgever periodiek dient aan te tonen dat de omstandigheden die de toelating mogelijk hebben gemaakt nog van kracht zijn.
5. Het bestuur stelt, gehoord de actuaire, het niveau van de verschuldigde premies en de pensioenopbouw vast alsmede de mate waarin reducties op de premies toepassing vinden.
6. De op 31 december 2006 bestaande aansluitingen van werkgevers kunnen na die datum worden gecontinueerd.

3. AANMELDING, VERSTREKKEN VAN INLICHTINGEN

1. De (gewezen) deelnemer, gewezen partner en de pensioengerechtigde zijn verplicht alle inlichtingen te verstrekken die het bestuur nodig acht voor de uitvoering van de statuten en reglementen.
2. De werkgever is verplicht een nieuw dienstverband van een werknemer en mutaties hierop uiterlijk binnen twee maanden na aanvang van het dienstverband respectievelijk bekendwording van de mutatie bij het fonds te melden.

3. De (gewezen) deelnemer, gewezen partner en de pensioengerechtigde zijn verplicht het fonds schriftelijk op de hoogte te brengen van wijzigingen in de burgerlijke staat, adres, de mate van arbeidsongeschiktheid en van alle overige informatie die van belang is voor de juiste vaststelling van premies, pensioenaanspraken en pensioenrechten, uiterlijk binnen twee maanden na bekendwording van de betreffende wijziging c.q. informatie.
In dit lid worden met wijzigingen in de burgerlijke staat ook bedoeld wijzigingen die betrekking hebben op de situatie van geregistreerd partnerschap of ongehuwd samenwonen.
4. Indien een (gewezen) deelnemer, een gewezen partner of een pensioengerechtigde in gebreke blijft de in lid 3 van dit artikel genoemde gegevens te verstrekken binnen de in datzelfde lid genoemde termijn, is het bestuur bevoegd die gegevens naar beste weten vast te stellen.
5. Het fonds is ten behoeve van wijzigingen in de persoonsgegevens van (gewezen) deelnemers, (gewezen) partners en pensioengerechtigden aangesloten op het netwerk van de Basisregistratie Personen.
6. Het fonds wordt door de werkgever gevrijwaard voor alle financiële gevolgen die zijn ontstaan doordat de werkgever geen, onvolledige of onjuiste gegevens of informatie aan het fonds heeft verstrekt of doordat de werkgever de werknemer niet adequaat heeft geïnformeerd over de gegevensverstrekking waartoe de werkgever op grond van het uitvoeringsreglement verplicht is.

4. INLICHTINGEN AAN DE (GEWEZEN) DEELNEMERS, PENSIOENGERECHTIGDEN EN GEWEZEN PARTNERS

1. Het bestuur draagt er zorg voor dat de deelnemer bij toetreding schriftelijk op de hoogte wordt gesteld van de inhoud van de geldende statuten en reglementen. Van wijzigingen in de statuten wordt de deelnemer vervolgens jaarlijks schriftelijk op de hoogte gesteld. Van wijzigingen in de reglementen wordt de deelnemer binnen drie maanden na de betreffende wijzigingen schriftelijk op de hoogte gesteld.
2. Het fonds verstrekt aan (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en gewezen partners alle informatie op die wijze en op die momenten zoals bepaald bij of krachtens de Pensioenwet. De wettelijk verplichte informatie wordt kosteloos verstrekt. Voor het verstrekken van aanvullende informatie en/of voorbeeldberekeningen kunnen er kosten bij de aanvrager in rekening worden gebracht.
3. Het fonds registreert de deelnemersjaren van de deelnemers.

5. TIJDELIJK DIENSTVERBAND

1. Indien een werkgever met een werknemer overeenkomt dat het dienstverband twee maanden of korter zal duren, doet de werkgever hiervan mededeling aan het fonds.
2. Gedurende het dienstverband zoals bedoeld in lid 1 worden er geen premies in rekening gebracht, heeft de werknemer geen recht op pensioenopbouw overeenkomstig dit reglement, en is er alleen sprake van risicodekking terzake van overlijden en arbeidsongeschiktheid.
3. Indien en voor zover blijkt dat het in lid 1 bedoelde dienstverband na twee maanden wordt voortgezet, is de werkgever alsnog de premies over deze twee maanden aan het fonds verschuldigd, en ontstaat er alsnog recht op pensioenopbouw over deze periode.

6. PENSIOENGRONDSLAG

1. De pensioengrondslag bedraagt het pensioengevend salaris verminderd met een franchise.

De pensioengrondslag wordt vastgesteld bij aanvang van het deelnemerschap, en vervolgens telkens wanneer één of meerdere van de onderliggende factoren wijzigen. In geval van wijziging van de pensioengrondslag worden de tot op het tijdstip van wijziging opgebouwde pensioenaanspraken niet gewijzigd.

Een negatieve pensioengrondslag wordt op nul gesteld.

2. Het pensioengevend salaris bedraagt, met inachtneming van het bepaalde in de hierna volgende alinea, 12 maal het maandsalaris, vermeerderd met 8% vakantietoelage en de geldelijke vergoedingen voor bijzondere diensten en structurele toeslagen zoals een vaste eindejaarsuitkering. Werkgeversbijdrage levensloop, geldelijke overwerkvergoeding en reiskostenvergoeding worden niet tot het pensioengevend salaris gerekend.
Voor zover de hiervoor genoemde diensten niet zijn opgenomen in de reguliere werkweek, wordt de vergoeding hiervoor separaat verwerkt in de pensioenadministratie. Op deze vergoeding wordt naar evenredigheid een franchisebedrag in mindering gebracht.

Voor deelnemers, die onder de werkingssfeer van de Cao Apotheken vallen, geldt het volgende. Zolang als dat deze cao als een standaard cao kwalificeert, behoren looncomponenten in welke vorm dan ook, die niet binnen deze cao vallen, niet tot het pensioengevend salaris van deze deelnemers. In voorkomende gevallen, waarin al dan niet tijdelijk geen algemeen verbindend verklaarde Cao Apotheken van kracht is, geldt deze bepaling tot uiterlijk vijf jaar na de datum dat de laatst geldende cao is verlopen.

Het pensioengevend salaris bedraagt per 1 januari 2024 maximaal € 137.800. Voor parttimers wordt het maximum pensioengevend salaris naar evenredigheid van het aantal arbeidsuren vastgesteld. Het maximum pensioengevend salaris wordt jaarlijks verhoogd met het door de overheid daarvoor vastgestelde percentage.

3. De franchise bedraagt per 1 januari 2024 een bedrag groot € 17.545 en wordt telkens aangepast per de datum dat het fonds een algemene loonronde van de Cao Apotheken verwerkt in de administratie. De aanpassing vindt plaats met een door het bestuur vast te stellen percentage rekening houdend met de relatieve stijging van het, uit de Cao Apotheken voortvloeiende, loonindexcijfer.

Voor parttimers wordt de franchise naar evenredigheid van het aantal arbeidsuren vastgesteld.

De franchise is jaarlijks tenminste gelijk aan 100/75 maal het enkelvoudige AOW-bedrag voor een gehuwde, inclusief vakantietoelage. Per 1 januari 2024 bedraagt dit minimum € 17.545.

4. Indien en zolang er wettelijke loondoorbetaling in verband met ziekte plaatsvindt, wordt het maandsalaris voor vaststelling van het pensioengevende salaris gelijk gesteld aan het maandsalaris in de laatste maand voorafgaand aan de loondoorbetaling, rekening houdend met de algemene salarisverhogingen bij de betreffende werkgever.

7. PREMIES

1. De werkgever is jaarlijks voor iedere bij hem in dienst zijnde deelnemer een premie aan het fonds verschuldigd bestaande uit een werkgeversbijdrage en een deelnemersbijdrage. Deze bijdragen zijn vastgesteld op een percentage van de pensioengrondslag. In 2024 is het reglementaire niveau 18,96% voor de werkgeversbijdrage respectievelijk 9,48% voor de deelnemersbijdrage. De totale jaarlijkse premie per deelnemer bedraagt derhalve 28,44% van de pensioengrondslag.

De hoogte van de premie wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld en is maximaal gelijk aan 28,44%, tenzij in overleg met cao-partijen anders wordt besloten.

2. Op de reglementaire premies kunnen overeenkomstig artikel 21 van het Uitvoeringsreglement reducties worden toegepast.

Op een deelnemer die geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is en een uitkering uit hoofde van de WIA ontvangt, is artikel 24 inzake premievrije voortzetting van toepassing.

3. Indien een deelnemer afstand heeft gedaan van toekomstige opbouw van partnerpensioen zoals bedoeld in artikel 11 lid 8 van dit reglement, wordt de oorspronkelijke deelnemersbijdrage verlaagd met 3,0% van de totale jaarlijkse premie. In 2024 bedraagt deze verlaagde deelnemersbijdrage 8,63% van de pensioengrondslag. De werkgeversbijdrage wordt niet verminderd als gevolg van het afstand doen van partnerpensioen.

8. PREMIEBETALING

1. De werkgever houdt de deelnemersbijdrage(n) in op het salaris van de betrokken deelnemer in maandelijkse termijnen gedurende het desbetreffende kalenderjaar.
2. Indien het fonds niet voldoet aan de op grond van artikel 131 Pensioenwet geldende eisen inzake het minimaal vereist vermogen én het fonds daarbij als gevolg van niet-tijdige premiebetalingen een premieachterstand heeft ter grootte van 5% van de totale door het fonds te ontvangen jaarpremie, zal het fonds het verantwoordingsorgaan van deze premieachterstand elk kwartaal schriftelijk op de hoogte brengen.

9. OUDERDOMSPENSIOEN

1. De deelnemer heeft aanspraak op ouderdomspensioen ingaande met de maand volgend op de maand waarin de deelnemer 67 jaar wordt, zijnde de pensioenrichtleeftijd.
2. Het in enig kalenderjaar op te bouwen ouderdomspensioen bedraagt met ingang van 1 januari 2024 1,76% van de pensioengrondslag van dat kalenderjaar. Het totaal op te bouwen ouderdomspensioen is gelijk aan de som van het in elk kalenderjaar opgebouwde ouderdomspensioen, gedurende de periode waarin is deelgenomen tot uiterlijk de pensioenrichtleeftijd.

De hoogte van de opbouw van ouderdomspensioen wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur, na overleg met cao-partijen.

3. Indien het ouderdomspensioen wordt beëindigd door overlijden wordt het voor de laatste maal uitgekeerd over de maand, waarin het overlijden plaatsvindt.
4. De aanspraak op ouderdomspensioen van een (gewezen) deelnemer kan zonder toestemming van diens partner niet bij overeenkomst tussen die (gewezen) deelnemer en het fonds of de werkgever worden verminderd anders dan bij afkoop zoals voorzien bij of krachtens de Pensioenwet, tenzij de echtgenoten het recht op pensioenverevening ingevolge de WVP hebben uitgesloten.

10. ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSPENSIOEN

1. De (gewezen) deelnemer die tijdens zijn deelnemerschap ziek en op grond daarvan arbeidsongeschikt is geworden en op basis daarvan een vervoluitkering in de zin van de WIA ontvangt, komt in aanmerking voor een arbeidsongeschiktheidspensioen als aanvulling op deze vervoluitkering.

2. Het arbeidsongeschiktheidspensioen gaat in op de dag waarop de vervolgitkering ingaat. Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt in maandelijkse termijnen achteraf uitgekeerd zolang de vervolgitkering voortduurt.
3. Het arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt het verschil tussen de loonaanvullingsuitkering zoals die voor de betrokken (gewezen) deelnemer op grond van de WIA zou zijn vastgesteld, en de in dit artikel bedoelde vervolgitkering.
4. Ingeval van wijziging van de hoogte van de vervolgitkering gaat de herziening van het toegekende arbeidsongeschiktheidspensioen in op de datum per welke de vervolgitkering wordt gewijzigd. Een verhoging van de arbeidsongeschiktheidsgraad nadat het dienstverband van de betrokken deelnemer is beëindigd, leidt eveneens tot een herziening van het toegekende arbeidsongeschiktheidspensioen.
5. Indien het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt beëindigd door overlijden wordt het voor de laatste maal uitgekeerd over de maand waarin het overlijden plaatsvindt.

11. PARTNERPENSIOEN

1. De partner heeft aanspraak op partnerpensioen. Deze aanspraak bestaat ten behoeve van de partner met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde ten tijde van het overlijden was gehuwd, een geregistreerd partnerschap was aangegaan of ongehuwd een gezamenlijke huishouding voerde, mits het huwelijk, geregistreerd partnerschap of de samenlevingsovereenkomst was gesloten vóór de pensioeningangsdatum van de (gewezen) deelnemer.
2. Het in enig kalenderjaar op te bouwen partnerpensioen bedraagt met ingang van 1 januari 2024 1,232% van de pensioengrondslag van dat kalenderjaar. Het totaal op te bouwen partnerpensioen is gelijk aan de som van het in elk kalenderjaar opgebouwde partnerpensioen, gedurende de periode waarin is deelgenomen tot uiterlijk de pensioeningangsdatum.

De hoogte van de opbouw van partnerpensioen wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur, na overleg met cao-partijen.
3. Bij overlijden van de deelnemer voor de pensioenrichtleeftijd bedraagt het partnerpensioen de aanspraak op partnerpensioen die zou bestaan op de pensioenrichtleeftijd indien de deelnemer niet zou zijn overleden en het dienstverband zou zijn gecontinueerd bij de actuele arbeidsgegevens.
4. Op het partnerpensioen volgens dit artikel komt een eventueel verleend bijzonder partnerpensioen volgens artikel 17 in mindering.
5. Het partnerpensioen gaat in per de eerste van de maand van overlijden van de (gewezen) deelnemer respectievelijk gaat in per de eerste van de maand volgend op de maand van overlijden van de gepensioneerde.
6. Indien het partnerpensioen wordt beëindigd door overlijden wordt het voor de laatste maal uitgekeerd over de maand waarin het overlijden plaatsvindt.
7. De aanspraak op partnerpensioen kan, behoudens de in de Pensioenwet genoemde gevallen, zonder toestemming van de partner niet bij overeenkomst tussen de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde en het fonds dan wel de werkgever worden verminderd. Elk beding, strijdig met het bepaalde in de vorige zin, is nietig.

8. Een deelnemer die voor 1 januari 2021 afstand heeft gedaan van het recht op toekomstige opbouw en verzekering van de aanspraak op partnerpensioen en hier, na hiertoe door het fonds te zijn aangeschreven, met ingang van 1 januari 2021 niet op terug is gekomen, kan op schriftelijk verzoek alsnog partnerpensioen verzekeren en gaan opbouwen. Deze mogelijkheid bestaat uitsluitend bij aanvang van huwelijk, geregistreerd partnerschap of ongehuwd samenwonen. Het besluit tot intrekken van de gedane afstand dient uiterlijk binnen drie maanden na de desbetreffende gebeurtenis bij het fonds kenbaar te zijn gemaakt.

12. WEZENPENSIOEN

1. Een kind van een (gewezen) deelnemer of een gepensioneerde voor zover het kind de leeftijd van 21 jaar respectievelijk 27 jaar nog niet heeft bereikt, heeft aanspraak op wezenpensioen.
2. Een kind, ouder dan 21 jaar dat de leeftijd van 27 jaar nog niet heeft bereikt, komt alleen voor uitkering in aanmerking indien het kind een voltijd dagonderwijs volgt.
3. Het op te bouwen jaarlijks wezenpensioen bedraagt per kind 14% van het ouderdompensioen voor elk jaar waarin door de deelnemer is deelgenomen, verhoogd met de aanspraak die uit het voortgezette dienstverband zou bestaan indien de deelnemer niet zou zijn overleden en het dienstverband zou zijn gecontinueerd bij de actuele arbeidsgegevens, voordat daarop een eventueel verleend pensioen volgens artikel 18 in mindering is gebracht. Voor volle wezen geldt het dubbele bedrag.
4. Het wezenpensioen gaat in per de eerste van de maand van overlijden van de (gewezen) deelnemer, respectievelijk gaat in per de eerste van de maand volgend op de maand van overlijden van de gepensioneerde.
5. Het wezenpensioen wordt beëindigd per de eerste van de maand waarin het kind de leeftijd van 21 jaar respectievelijk 27 jaar bereikt of bij eerder overlijden van het kind. Indien het wezenpensioen wordt beëindigd door overlijden wordt het voor de laatste maal uitgekeerd over de maand waarin het overlijden plaatsvindt.

13. UITRUIL VAN OUDERDOMSPENSIOEN IN PARTNERPENSIOEN

1. Een (gewezen) deelnemer of een gedeeltelijk gepensioneerde heeft bij tussentijdse beëindiging van de deelneming zoals bedoeld in artikel 28 van dit reglement respectievelijk op de pensioeningangsdatum, ongeacht burgerlijke staat, het recht om (een deel van) zijn aanspraak op ouderdompensioen om te zetten in partnerpensioen. Uitrui bij tussentijdse beëindiging van de deelneming dient uiterlijk binnen drie maanden na de desbetreffende beëindigingdatum bij het fonds kenbaar te zijn gemaakt.
2. Het deel van de aanspraak op ouderdompensioen waarop een recht op uitbetaling rust zoals bedoeld in artikel 2 van de WVP komt niet in aanmerking voor uitruil zoals bedoeld in dit artikel.
3. Na de uitruil zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel bedraagt de aanspraak op partnerpensioen 70% van de aanspraak op ouderdompensioen.
4. De in dit artikel bedoelde uitruil van ouderdompensioen geschiedt op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. Per 1 januari 2024 levert de uitruil van €1,- ouderdompensioen ingaand op de pensioenrichtleeftijd €6,41 partnerpensioen op. Het bestuur besluit jaarlijks, na overleg met de actuaris, of en in hoeverre de in de vorige volzin bedoelde uitruilfactor moet worden herzien.
5. Een eenmaal gemaakte keuze voor uitruil zoals bedoeld in dit artikel is onherroepelijk.

14. UITRUIL VAN PARTNERPENSIOEN IN OUDERDOMSPENSIOEN

1. Een (gewezen) deelnemer of een gedeeltelijk gepensioneerd heeft op het moment van volledige pensionering, ongeacht burgerlijke staat, het recht om zijn volledige aanspraak op partnerpensioen om te zetten in ouderdomspensioen.
2. Het eerste lid van dit artikel is niet van toepassing op de aanspraak op bijzonder partnerpensioen van de gewezen partner zoals bedoeld in artikel 17.
3. De eventuele partner dient schriftelijk toestemming te verlenen voor de in dit artikel bedoelde uitruil.
4. De in dit artikel bedoelde uitruil van partnerpensioen geschiedt op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. Per 1 januari 2024 levert de uitruil van €1,- partnerpensioen €0,156 ouderdomspensioen ingaand op de pensioenrichtleeftijd op. Het bestuur besluit jaarlijks, na overleg met de actuaris, of en in hoeverre de in de vorige volzin bedoelde uitruilfactor moet worden herzien.
5. Een eenmaal gemaakte keuze voor uitruil zoals bedoeld in dit artikel is onherroepelijk.

15. VERVROEGING TEN OPZICHTE VAN DE PENSIOENRICHTLEEFTIJD

1. De (gewezen) deelnemer kan op diens verzoek eerder dan de pensioenrichtleeftijd (gedeeltelijk) met pensioen gaan. Vervroeging kan alleen (gedeeltelijk) plaatsvinden per de eerste van de maand en niet eerder dan de eerste van de maand volgend op de maand waarin de leeftijd van 55 jaar wordt bereikt.
2. Indien het vervroegde pensioen eerder (gedeeltelijk) ingaat dan vijf jaar vóór het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd, dient de arbeidsovereenkomst (gedeeltelijk) te zijn verbroken, zonder dat er tegelijkertijd een (gedeeltelijke) arbeidsovereenkomst met een nieuwe werkgever is aangegaan.
3. Vervroeging van pensioen is niet mogelijk voor het pensioen dat in relatie staat tot het deel van de arbeidsovereenkomst waarover premievrije voortzetting van pensioenopbouw plaatsvindt volgens artikel 24.
4. Een gedeeltelijk ingaand pensioen (deeltijdpensioen) moet hoger zijn dan de afkoopgrens voor pensioen op grond van de Pensioenwet, en mag niet meer bedragen dan 80% van het bedrag dat bij volledige pensionering van toepassing zou zijn geweest.

Deeltijdpensioen kan desgewenst vóór de pensioenrichtleeftijd worden opgevolgd door een volledig pensioen.

5. Een (gewezen) deelnemer dient de gewenste afwijkende datum van pensioeningang minimaal drie maanden van tevoren schriftelijk aan te vragen bij het fonds. Indien het pensioen eerder (gedeeltelijk) ingaat dan tien jaar vóór de in het betreffende kalenderjaar geldende AOW-gerechtigde leeftijd, dient deze schriftelijke aanvraag tevens een verklaring te bevatten dat de (gewezen) deelnemer de arbeidsovereenkomst met de werkgever uiterlijk op de pensioeningangsdatum zal beëindigen, zonder dat er tegelijkertijd een arbeidsovereenkomst met een andere werkgever is aangegaan.
6. Indien het pensioen ingaat vóór het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd kan de (gewezen) deelnemer (een deel van) de aanspraak op ouderdomspensioen omzetten in een aanspraak op tijdelijk ouderdomspensioen, gemaximeerd op 80% van de franchise zoals bedoeld in artikel 6 lid 3 van dit reglement. Het jaarlijks tijdelijk ouderdomspensioen bedraagt niet meer dan tweemaal het AOW-bedrag voor een gehuwde, inclusief vakantietoeslag.

Het tijdelijk ouderdomspensioen eindigt op de eerste dag van de maand volgend op het bereiken van de voor de (gewezen) deelnemer van toepassing zijnde AOW-gerechtigde leeftijd zoals die gold bij ingang van het tijdelijk ouderdomspensioen, of bij eerder overlijden van de (gewezen) deelnemer. Voor de (gewezen) deelnemer voor wie bij ingang van het tijdelijk ouderdomspensioen de exacte AOW-gerechtigde leeftijd nog niet bekend is, geldt de minimale AOW-gerechtigde leeftijd zoals die gold bij ingang van het tijdelijk ouderdomspensioen.

In geval van wijziging van de AOW-gerechtigde leeftijd kan de gepensioneerde de expiratedatum van een reeds ingegaan tijdelijk ouderdomspensioen wijzigen in de eerste dag van de maand volgend op het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd zoals die op dat moment geldt. De wijziging van de expiratedatum van een reeds ingegaan tijdelijk ouderdomspensioen wordt verrekend met het reeds ingegane levenslange ouderdomspensioen. De wijziging gaat in per de eerste van de maand volgend op de aanvraagdatum.

In onderstaande tabel staan de vervroegings- en uitstelfactoren levenslang ouderdomspensioen vermeld, welke nodig zijn bij de berekening van het benodigd levenslange ouderdomspensioen (ingaaend op leeftijd 67 jaar) voor €1 tijdelijk ouderdomspensioen (TOP). Voor €1 tijdelijk ouderdomspensioen van leeftijd x tot leeftijd y is het benodigd levenslange ouderdomspensioen (ingaaend op leeftijd 67 jaar) gelijk aan het verschil tussen de vervroegingsfactor naar de startleeftijd en de vervroegings- of uitstelfactor naar de eindleeftijd van TOP.

Bijvoorbeeld: indien op leeftijd 62 jaar een tijdelijk ouderdomspensioen van €1.000 vanaf 62-jarige leeftijd tot 66-jarige leeftijd gewenst is, dan dient hiervoor $€1.000 * (1/\text{vervroegingsfactor naar pensioenleeftijd 62}) - 1/(\text{vervroegingsfactor naar pensioenleeftijd 66}) = €1.000 * (1/0,7720 - 1/0,9456) = € 237,81$ levenslang ouderdomspensioen met pensioenleeftijd 67 jaar te worden uitgeruild.

Factoren ten behoeve van de berekening van het benodigd levenslange ouderdomspensioen (ingaaend op leeftijd 67 jaar) voor €1 tijdelijk ouderdomspensioen

Van leeftijd	Naar leeftijd	€ 1 ouderdomspensioen (ingaaend op leeftijd 67 jaar) levert een vervroegd / uitgesteld ouderdomspensioen op van
67	55	€ 0,5793
	56	€ 0,6006
	57	€ 0,6237
	58	€ 0,6487
	59	€ 0,6759
	60	€ 0,7053
	61	€ 0,7372
	62	€ 0,7720
	63	€ 0,8098
	64	€ 0,8510
	65	€ 0,8961
	66	€ 0,9456
	67	€ 1,0000
	68	€ 1,0598

7. Bij vervroeging ten opzichte van de pensioenrichtleeftijd wordt de aanspraak op ouderdomspensioen actuariael gekort. Bij berekening van de omvang van de vervroegde aanspraak op ouderdomspensioen, wordt uitgegaan van de op het moment van beëindiging van de deelname opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen verminderd met de aanspraak op ouderdomspensioen die is aangewend voor omzetting in een aanspraak op tijdelijk ouderdomspensioen (conform lid 6 van dit artikel).

In onderstaande tabel staat vermeld hoeveel vervroegd ouderdomspensioen ontstaat bij de vervroeging van € 1,- ouderdomspensioen ingaaend op leeftijd 67.

Verlaging van het ouderdomspensioen na vervroeging van € 1,- ouderdomspensioen (ingaaud op leeftijd 67 jaar)

Van leeftijd	Naar leeftijd	Aantal jaren vervroeging	€ 1 ouderdomspensioen (ingaaud op leeftijd 67 jaar) levert een vervroegd ouderdomspensioen van
67	55	12	€ 0,5793
	56	11	€ 0,6006
	57	10	€ 0,6237
	58	9	€ 0,6487
	59	8	€ 0,6759
	60	7	€ 0,7053
	61	6	€ 0,7372
	62	5	€ 0,7720
	63	4	€ 0,8098
	64	3	€ 0,8510
	65	2	€ 0,8961
	66	1	€ 0,9456

8. De in lid 6 en 7 opgenomen factoren zijn op basis van collectief actuariële gelijkwaardigheid vastgesteld en gelden vanaf 1 januari 2024. Het bestuur besluit jaarlijks, na overleg met de actuaris, of en in hoeverre deze factoren moeten worden herzien.
9. Vervroeging ten opzichte van de pensioenrichtleeftijd zoals bedoeld in dit artikel heeft geen gevolgen voor het partnerpensioen en wezenpensioen.
10. Een eenmaal gemaakte keuze zoals bedoeld in dit artikel is onherroepelijk.

16. VERHOOGING OF VERLAGING VAN DE PENSIOENUITKERING

1. De (gewezen) deelnemer kan er bij pensioeningang voor opteren voor een periode van 10 jaar na ingang van het ouderdomspensioen (al dan niet vervroegd ten opzichte van de pensioenrichtleeftijd) het niveau van dit ouderdomspensioen te verhogen. Bedoelde mogelijkheid geldt niet voor deeltijdpensioen.
2. Er zijn twee varianten, een maximum en een midden variant. In Bijlage III zijn voor beide varianten de volgende percentages weergegeven:
  - a. Het percentage dat gehanteerd wordt in de verhoogde periode van 10 jaar na ingang van het ouderdomspensioen;
  - b. Het verlaagde percentage dat gehanteerd wordt in de periode daarna.
De genoemde percentages zijn op basis van collectief actuariële gelijkwaardigheid vastgesteld en gelden vanaf 1 januari 2024. Het bestuur besluit jaarlijks, na overleg met de actuaris, of en in hoeverre deze percentages moeten worden herzien.
3. Verhoging of verlaging van de pensioenuitkering zoals bedoeld in dit artikel heeft geen gevolgen voor het partnerpensioen en wezenpensioen. Een eenmaal gemaakte keuze voor verhoging of verlaging zoals bedoeld in dit artikel is onherroepelijk.

17. BIJZONDER PARTNERPENSIOEN NA BEËINDIGING VAN DE RELATIE

1. In geval van beëindiging van de relatie van een deelnemer, verkrijgt de gewezen partner een zodanige premievrije aanspraak op partnerpensioen als de deelnemer ten behoeve van de partner zou hebben verkregen indien op het tijdstip van het beëindigen van de relatie de deelneming zou zijn geëindigd anders dan door overlijden of pensionering.
2. In geval van beëindiging van de relatie van een gewezen deelnemer of gepensioneerde, verkrijgt de gewezen partner de premievrije aanspraak op partnerpensioen die de gewezen deelnemer of gepensioneerde ten behoeve van de partner heeft verkregen bij het beëindigen van de deelneming respectievelijk het ingaan van het ouderdomspensioen.

Tot de premievrije aanspraak zoals bedoeld in dit lid worden mede gerekend de eventuele toeslagen zoals bedoeld in artikel 22 van dit reglement, verleend in de periode vanaf de datum van het beëindigen van de deelneming tot aan de datum van beëindiging van de relatie.

3. Na beëindiging van de relatie als bedoeld in dit artikel wordt aan de gewezen partner door of namens het bestuur een schriftelijk bewijs verstrekt met daarin opgenomen:
  - een opgave van de opgebouwde aanspraken op partnerpensioen;
  - informatie over de toeslagverlening;
  - de mogelijkheid van afkoop (indien van toepassing);
  - informatie over vermindering van pensioenaanspraken en -rechten (indien van toepassing).

Vervolgens verstrekt het bestuur de gewezen partner tenminste één keer in de vijf jaar een opgave van de opgebouwde aanspraken op partnerpensioen, en informatie over toeslagverlening en vermindering van pensioenaanspraken en -rechten.

4. Onder beëindiging van de relatie wordt verstaan scheiding of het beëindigen van de gezamenlijke huishouding na ongehuwd samenwonen.
Het bepaalde in de leden 1 en 2 van dit artikel is niet van toepassing indien:
  - het geregistreerd partnerschap eindigt door omzetting in een huwelijk; of
  - de gezamenlijke huishouding eindigt door vermissing, overlijden of het aangaan van een huwelijk of geregistreerd partnerschap met dezelfde partner als waarmee de gezamenlijke huishouding werd gevoerd.
5. Het bepaalde in de leden 1 en 2 van dit artikel vindt geen toepassing indien de (gewezen) deelnemer dan wel de gepensioneerde en de gewezen partner dit bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden van een geregistreerd partnerschap of in de notariële akte in verband met de gezamenlijke huishouding of een geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding, beëindiging van het geregistreerd partnerschap dan wel beëindiging van de gezamenlijke huishouding anders overeenkomen. Deze overeenkomst wordt ter kennisname en beoordeling aan het fonds voorgelegd. Indien het fonds van oordeel is dat zij het uit de afwijkende afspraken voortvloeiende risico niet kan dekken, maakt zij dat binnen afzienbare tijd schriftelijk gemotiveerd kenbaar aan de betrokkenen.
6. Als datum waarop een eventuele gemeenschappelijke huishouding eindigt, geldt, behalve de datum waarop blijkt een bevolkingsregister geen sprake meer is van woonachtig zijn op hetzelfde adres:
  - a. de datum die als zodanig door de (gewezen) deelnemer, de gepensioneerde of zijn gewezen partner aan het fonds wordt gemeld;
  - b. de datum waarop een (gewezen) deelnemer of een gepensioneerde een gemeenschappelijke huishouding is gaan voeren met een andere partner;
  - c. de datum waarop een gewezen partner een gemeenschappelijke huishouding is gaan voeren met een andere (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.

7. Een gewezen partner met een recht op bijzonder partnerpensioen zoals bedoeld in dit artikel, heeft het recht dit te vervreemden aan een eerdere of latere partner van de overleden (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, mits:
  - a. het fonds bereid wordt gevonden een eventueel uit die overdracht voortvloeiende wijziging van het risico te dekken; en,
  - b. de vervreemding onherroepelijk is; en,
  - c. de vervreemding wordt overeengekomen bij notarieel verleden akte.

18. VEREVENING VAN OUDERDOMSPENSIEN BIJ SCHEIDING

1. Indien het huwelijk of geregistreerd partnerschap van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde eindigt door scheiding dan heeft de gewezen partner ten opzichte van het fonds recht op een deel van de aan de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde toekomende aanspraak op ouderdompensioen.
2. De in lid 1 van dit artikel bedoelde aanspraak van de gewezen partner is gelijk aan de helft van de aanspraak op ouderdompensioen die is opgebouwd over de periode gelegen tussen de datum van het huwelijk of aangaan van het geregistreerd partnerschap en de datum van scheiding dan wel de datum van eerdere beëindiging van het deelnemerschap indien het een gewezen deelnemer of gepensioneerde betreft.
3. Zolang het in lid 1 van dit artikel bedoelde recht op ouderdompensioen aan de gewezen partner wordt uitgekeerd, wordt het in mindering gebracht op de uitkering van het ouderdompensioen aan de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.
4. De uitkering van de in lid 1 van dit artikel bedoelde recht op ouderdompensioen aan de gewezen partner vervalt op de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt dan wel, indien eerder, op de laatste dag van de maand waarin de gewezen partner overlijdt.
5. Indien de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en de gewezen partner dit bij huwelijkse voorwaarden of bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding zijn overeengekomen, kan de in lid 1 van dit artikel bedoelde aanspraak, tezamen met de aanspraak op bijzonder partnerpensioen, worden omgezet in een op het leven van de gewezen partner drukkende aanspraak op ouderdompensioen.
6. Het recht op verevening van het ouderdompensioen geldt niet of vindt plaats volgens een andere dan in de lid 1 bedoelde verdeling, indien de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde en de gewezen partner dit bij schriftelijke overeenkomst in verband met de scheiding zijn overeengekomen of dit reeds bij huwelijkse voorwaarden waren overeengekomen. Ten bewijze hiervan dient een afschrift van het document waarin deze afwijkende afspraak is vastgelegd, aan het bestuur te worden overgelegd.
7. Bij de toepassing van dit artikel zullen de bepalingen van de WVP in acht worden genomen.
8. Een eenmaal gemaakte keuze zoals bedoeld in dit artikel is onherroepelijk.

19. ANW-COMPENSATIE

1. De Anw-compensatie betreft een aanvullende uitkering op de nabestaandenuitkering uit hoofde van de Anw.
2. De partner komt bij het overlijden van de deelnemer of gepensioneerde in aanmerking voor een Anw-compensatie indien op het moment van overlijden de partner voldoet aan de voorwaarden voor een aanspraak op partnerpensioen in de zin van artikel 11 van dit pensioenreglement.

3. Recht op Anw-compensatie ontstaat als er sprake is van het geheel of gedeeltelijk ontbreken van een nabestaandenuitkering voor de partner en dit uitsluitend het gevolg is van:
  - a. het niet voldoen van de partner aan de voorwaarden van artikel 14 lid 1 van de Anw; of
  - b. toepassing van de inkomenstoets op grond van artikel 18 van de Anw.
4. Het bruto bedrag van de Anw-compensatie is gelijk aan de bruto nabestaandenuitkering als bedoeld in artikel 17 lid 1 van de Anw, onder aftrek van de bruto nabestaandenuitkering die door de partner wordt ontvangen of na het aanvragen van de nabestaandenuitkering zou kunnen worden ontvangen. Bij een parttime dienstverband wordt de Anw-compensatie naar evenredigheid vastgesteld, rekeninghoudend met het gemiddelde parttimepercentage van de laatste 2 jaar.
5. Het bedrag van de Anw-compensatie wordt bij overlijden vastgesteld op grond van de beschikking voor de nabestaandenuitkering en kan bij wijziging van de nabestaandenuitkering worden herzien. De herziening gaat in op de eerste dag van de maand waarin de wijziging van de nabestaandenuitkering zich voordoet.
6. De uitkering uit hoofde van de Anw-compensatie gaat in op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer of gepensioneerde overlijdt. De uitkering eindigt:
  - a. per de eerste van de maand volgend op de maand waarin de nabestaande in het huwelijk treedt, een geregistreerd partnerschap aangaat of ongehuwd een gemeenschappelijke huishouding gaat voeren; of,
  - b. bij het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd; of
  - c. per de eerste van de maand volgend op de maand van overlijden van de nabestaande.
7. Het recht op Anw-compensatie vervalt bij beëindiging van de deelneming anders dan door overlijden, door arbeidsongeschiktheid of door toekenning van een dadelijk ingaand pensioen.
8. De partner is verplicht alle inlichtingen te verstrekken die het bestuur nodig acht om het recht op en de hoogte van de Anw-compensatie te kunnen vaststellen.

De partner die Anw-compensatie ontvangt, is verplicht het bestuur in kennis te stellen van wijzigingen in de nabestaandenuitkering, in de adresgegevens, alsmede van wijzigingen in de burgerlijke staat (met inbegrip van het ongehuwd voeren van een gezamenlijke huishouding). Indien de partner in gebreke blijft de benodigde gegevens te verstrekken binnen de door het bestuur gestelde termijn, is het bestuur bevoegd die gegevens naar beste weten vast te stellen.

20. UITKERING BIJ OVERLIJDEN

1. Na het overlijden van de gepensioneerde ontvangt diens partner een uitkering ineens, waarvan het bedrag gelijk is aan twee maal het laatst voor de gepensioneerde geldende maandelijkse bedrag aan (tijdelijk) ouderdomspensioen.
2. Indien na het overlijden van de gepensioneerde geen partner aanspraak maakt op de uitkering ineens en wel wezen recht hebben op wezenpensioen, wordt de uitkering ineens als bedoeld in het vorige lid, uitgekeerd aan deze wezen gezamenlijk.
3. Na overlijden van de gerechtigde op arbeidsongeschiktheidspensioen wordt aan de nabestaanden een overlijdensuitkering toegekend waarvan het bedrag gelijk is aan twee maal het maandbedrag van het arbeidsongeschiktheidspensioen. De overlijdensuitkering wordt uitbetaald aan de rechthebbende krachtens de WAO of WIA.

21. (vervallen)

22. VOORWAARDELIJKE TOESLAGVERLENING

1. Op de krachtens dit reglement verworven pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt, met uitzondering van de Anw-compensatie, jaarlijks per 1 januari toeslag verleend overeenkomstig de consumentenprijsindex alle bestedingen, zoals vastgesteld door het CBS over de voorafgaande periode 1 oktober tot en met 30 september. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks of en in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd, en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.
2. De daadwerkelijk toe te kennen toeslag wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld, rekening houdend met de relatieve stijging van de consumentenprijsindex alle bestedingen, met de beschikbare middelen van het fonds en de wettelijke grenzen voor toeslagverlening.
3. Het bestuur kan de hoogte van de toeslag hoger vaststellen, indien de financiële middelen van het fonds dat toelaten en er naar het oordeel van het bestuur zwaarwegende argumenten hiervoor bestaan.
4. Het bestuur kan de hoogte van de toeslag lager vaststellen, indien dit gezien de financiële middelen van het fonds door het bestuur noodzakelijk wordt geacht.
5. Toekomstige wijzigingen in dit artikel zijn verbindend voor alle (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden van het fonds.
6. Van wijzigingen zoals bedoeld in lid 5 van dit artikel worden de (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden binnen drie maanden na de betreffende wijzigingen schriftelijk op de hoogte gesteld.

22a. REPARATIE TOEGEPASTE KORTINGEN EN GEMISTE TOESLAGEN

1. Het bestuur kan besluiten om de toegepaste kortingen op opgebouwde pensioenen en uitkeringen en gemiste toeslagen te repareren, indien de beleidsdekkingsgraad hoger is dan de voor volledige toeslagverlening benodigde dekkingsgraad en dit past binnen de wettelijke en fiscale kaders.
2. Indien het bestuur besluit tot reparatie, worden eerst de toegepaste kortingen gerepareerd en daarna de gemiste toeslagen.

23. BETALING VAN DE PENSIOENEN

1. Pensioen wordt uitgekeerd aan de volgens dit reglement rechthebbende, bij in leven zijn van de rechthebbende, waarbij alle stukken die het bestuur noodzakelijk acht, moeten worden overgelegd. Het bestuur is bevoegd in bijzondere gevallen aan anderen dan de rechthebbende uit te betalen, mits zulks in het belang van de rechthebbende of diens gezin geacht kan worden te zijn.
2. Van het jaarlijkse pensioen wordt uitbetaald:
  - a. maandelijks bij nabetaaling 1/12 deel van het jaarlijkse pensioen;
Het pensioen wordt uitbetaald in euro's en onder inhouding van loonheffingen.

3. Indien door overlijden van een (gewezen) deelnemer een pensioen tot uitkering komt, is overlegging van een uittreksel uit een bevolkingsregister, aangevende de datum van overlijden van de (gewezen) deelnemer vereist.
Indien een wees ouder dan 21 jaar is of wordt, dient ter uitbetaling van pensioen periodiek een naar het oordeel van het bestuur voldoende bewijs van pensioengerechtigdheid te worden overgelegd.
4. Alle uitkeringen binnen Nederland geschieden zonder kosten voor de pensioengerechtigde. De kosten van de in de voorgaande leden bedoelde bewijzen en verklaringen zijn niet voor rekening van het fonds.
5. Op verzoek van de pensioengerechtigde wordt de uitkering overgemaakt op een rekening die in het buitenland wordt aangehouden. De hiermee gepaard gaande kosten komen voor rekening van de pensioengerechtigde.

24. PREMIEVRIJ VOORTGEZETTE PENSIOENOPBOUW BIJ ARBEIDSONGESCHIKTHEID

1. Een deelnemer die tijdens zijn deelnemerschap ziek is geworden en als gevolg daarvan geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is geworden en op basis daarvan in aanmerking komt voor een WIA-uitkering, heeft recht op gehele of gedeeltelijke premievrije voortzetting van de pensioenopbouw tot de pensioenrichtleeftijd, of tot eerdere beëindiging van de WIA-uitkering.

Tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid wordt het deelnemerschap geacht te zijn voortgezet.

2. De pensioengrondslag voor de (gedeeltelijke) premievrije voortzetting van de pensioenopbouw wordt voor het eerst vastgesteld in het jaar waarin de WIA-uitkering is ingegaan. Het daarbij in acht te nemen pensioengevende salaris wordt vastgesteld conform artikel 6 lid 4 van dit reglement. De pensioengrondslag wordt vervolgens jaarlijks aangepast met het percentage van de voorwaardelijke toeslagverlening conform artikel 22 van dit reglement.

Voor zover en zolang de deelnemer zijn resterende verdiencapaciteit bij een werkgever zoals bedoeld in dit reglement benut, wordt voor dat deel de pensioengrondslag vastgesteld op basis van het pensioengevende salaris waarop de deelnemer terzake van die resterende verdiencapaciteit recht heeft, met dien verstande dat de pensioenopbouw niet kan uitgaan boven 100% van de opbouw waarop de deelnemer recht zou hebben als hij niet arbeidsongeschikt zou zijn geweest, uitgaande van het pensioengevende salaris dat voor hem laatstelijk voorafgaand aan de aanvang van zijn ziekte was vastgesteld.

Onder resterende verdiencapaciteit wordt verstaan het verschil tussen 100% en de mate van arbeidsongeschiktheid.

3. De premievrije pensioenopbouw wordt volgens de in dit reglement gestelde regels en met inachtneming van het in artikel 6 lid 4 bepaalde gebaseerd op de in lid 2 bedoelde grondslagen, nadat die eventueel verminderd zijn met de grondslagen die corresponderen met een resterend aantal arbeidsuren per week.

De mate van voortzetting van de pensioenopbouw is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid en wordt vastgesteld volgens de onderstaande tabel:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Mate van voortzetting
Minder dan 35%	0%
35- 45%	40%
45- 55%	50%
55- 65%	60%
65-80%	72,5%
80% en meer	100%

Zolang de arbeidsovereenkomst van de deelnemer met een werkgever zoals bedoeld in dit reglement bestaat, zijn op het deel van de pensioenaanspraken waarop premievrije opbouw bij arbeidsongeschiktheid niet van toepassing is, de bepalingen in verband met het actieve deelnemerschap van toepassing.

4. De deelnemer is verplicht om gegevens met betrekking tot de WIA-uitkering te verstrekken indien het pensioenfonds daarom vraagt.
5. Hetgeen in dit artikel is bepaald vindt geen toepassing indien en voor zover een deelnemer die voor 80% of meer arbeidsongeschikt is, (een deel van) zijn resterende verdien capaciteit heeft ingezet bij een andere werkgever dan bedoeld in dit reglement.
6. Wijzigingen in het volgens de WIA vastgestelde percentage arbeidsongeschiktheid leiden tot aanpassing, conform lid 3, van de premievrije pensioenopbouw. Verhogingen in het volgens de WIA vastgestelde percentage arbeidsongeschiktheid vanaf het niveau dat gold bij einde dienstverband, nadat het dienstverband van de betrokken deelnemer is beëindigd, leiden niet tot een aanpassing van de premievrije pensioenopbouw.

25. (vervallen)

26. VRIJWILLIGE VOORTZETTING PENSIOENOPBOUW

1. In geval van tussentijdse beëindiging van de deelneming zoals bedoeld in artikel 28 heeft de deelnemer, onder de in dit artikel genoemde voorwaarden, het recht om de pensioenopbouw vrijwillig voort te zetten.
2. Vrijwillige voortzetting van de pensioenopbouw is alleen mogelijk indien:
  - de deelnemer direct voorafgaande aan de ontslagdatum minimaal drie jaar aansluitend heeft deelgenomen aan de pensioenregeling van PMA; én,
  - indien en voor zover de deelnemer niet deelneemt aan een andere (bedrijfstaking- of beroeps)pensioenregeling; én,
3. Het verzoek tot vrijwillige voortzetting van de pensioenopbouw dient uiterlijk vijftien maanden na de datum van beëindiging van de dienstbetrekking schriftelijk bij het fonds te zijn ingediend. Dit verzoek bevat tevens een door de deelnemer ondertekende verklaring waaruit blijkt dat aan de voorwaarden van vrijwillige voortzetting is voldaan.

De vrijwillige voortzetting vangt vervolgens aan met terugwerkende kracht tot het moment waarop de deelneming tussentijds is beëindigd.

De totale periode van vrijwillige voortzetting van de pensioenopbouw bedraagt maximaal drie jaar vanaf het moment van beëindiging van de dienstbetrekking.

De totale periode van vrijwillige voortzetting van de pensioenopbouw bedraagt minimaal drie maanden vanaf het moment van beëindiging van de dienstbetrekking, tenzij op een eerder tijdstip niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden zoals genoemd in lid 2 van dit artikel.

De vrijwillige voortzetting kan op verzoek van de deelnemer worden beëindigd. Hierbij dient een opzegtermijn van 15 dagen in acht te worden genomen. Opzegging dient schriftelijk of per e-mail plaats te vinden.

4. Vrijwillige voortzetting van de pensioenopbouw vindt plaats op basis van de laatst bekende gegevens van de deelnemer.

Gedurende de periode van vrijwillige voortzetting wordt het pensioengevende salaris verhoogd met het percentage van structurele loonsverhoging volgens de Cao Apotheken.

5. De deelnemer is zowel de werkgeversbijdrage als de deelnemersbijdrage aan het fonds verschuldigd

zoals bedoeld in artikel 7 van dit reglement.

27. ONBETAALD VERLOF

1. Onder verlof in de zin van dit artikel wordt verstaan een periode van onbetaald verlof met een duur van maximaal 18 maanden. Indien een deelnemer gebruik maakt van de mogelijkheid tot verlof in de zin van dit artikel, geldt ten aanzien van de pensioenopbouw en de premiebetaling hetgeen in lid 2 en lid 3 van dit artikel is omschreven.
2. De pensioenopbouw wordt onveranderd volgens dit reglement voortgezet, echter beperkt tot het aantal uren dat de deelnemer in dienstbetrekking werkzaam blijft. Ook de hoogte van de pensioenpremies wordt gebaseerd op de verminderde werktijd.
Voor de uren dat er verlof wordt opgenomen vindt niet langer pensioenopbouw plaats, maar is er alleen sprake van een risicodekking terzake van overlijden en arbeidsongeschiktheid. De omvang van deze dekking is gebaseerd op het aantal werkuren en het salaris dat gold direct voorafgaande aan de verlofperiode en dat zou gelden indien van het verlof geen gebruik zou zijn gemaakt.
3. Tijdens de verlofperiode kan de deelnemer vrijwillig, na een daartoe schriftelijk verzoek aan het bestuur te hebben gericht, de pensioenopbouw voor de werkuren waarvoor verlof is opgenomen voortzetten. In tegenstelling tot hetgeen hierover is bepaald in artikel 7 van dit reglement, komen dan zowel de werkgevers- als de deelnemersbijdrage voor rekening van de deelnemer.

28. (AANSPRAKEN BIJ) TUSSENTIJD BEËINDIGEN VAN DE DEELNEMING

1. Indien de deelneming eindigt anders dan door overlijden, door arbeidsongeschiktheid waarbij het bepaalde in artikel 24 lid 1 van toepassing is, of door toekenning van dadelijk ingaand pensioen, geldt het in de volgende leden van dit artikel bepaalde.
2. De deelnemer heeft recht op een tijdsevenredige premievrije aanspraak op ouderdompensioen dat bepaald wordt overeenkomstig artikel 9 van dit pensioenreglement, alsmede op een premievrije aanspraak op partnerpensioen dat bepaald wordt volgens artikel 11 onder aftrek van een eventueel volgens artikel 17 verleend partnerpensioen, en voorts op een premievrije aanspraak op wezenpensioen dat bepaald is volgens artikel 12.
3. Bij beëindiging van de deelneming als bedoeld in dit artikel wordt aan de gewezen deelnemer door of namens het bestuur een schriftelijk bewijs verstrekt met daarin opgenomen informatie over:
  - de omvang van de premievrije pensioenaanspraken;
  - de toeslagverlening;
  - de mogelijkheid van het vervallen van een pensioenaanspraak, de automatische waardeoverdracht als bedoeld in artikel 32 van dit reglement dan wel de mogelijkheid tot afkoop (indien van toepassing);
  - het recht op waardeoverdracht;
  - de consequenties van arbeidsongeschiktheid (indien van toepassing);
  - het actueel zijn van een herstelplan (indien van toepassing);
  - de website waarop het pensioenregister te raadplegen is;
  - omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van de pensioenuitvoerder;
  - vermindering van pensioenaanspraken en -rechten (indien van toepassing).
4. In afwijking van hetgeen in de voorgaande leden van dit artikel is bepaald vervallen de pensioenaanspraken van een gewezen deelnemer aan het fonds, indien het tot het tijdstip van beëindiging opgebouwde ouderdompensioen op jaarbasis op de pensioenrichtleeftijd niet meer bedraagt dan EUR 2,- per jaar.

29. UITGAANDE WAARDEOVERDRACHT

In geval van een tussentijdse beëindiging van de deelneming zoals bedoeld in artikel 28 lid 1 tot en met 3 van dit reglement, wordt op verzoek van de gewezen deelnemer en met inachtneming van de voorwaarden en termijnen zoals vermeld bij of krachtens de Pensioenwet, de waarde van de verworven pensioenaanspraken naar de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever overgedragen.

30. INKOMENDE WAARDEOVERDRACHT

1. Op verzoek van de deelnemer kan de waarde van de elders verworven pensioenaanspraken aan het fonds worden overgedragen.
2. De overdrachtswaarde van de in lid 1 bedoelde pensioenaanspraken wordt aangewend ter verwerving van extra aanspraken op ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen in deze pensioenregeling, in de verhouding 100:70:14.
3. Indien de elders opgebouwde pensioenaanspraken zijn verevend in het kader van een scheiding, verkrijgt de gewezen partner een zelfstandige aanspraak op ouderdomspensioen.
4. De in lid 2 bedoelde extra pensioenaanspraken worden op dezelfde manier behandeld als de regulier in deze pensioenregeling opgebouwde pensioenaanspraken.
5. Op de waardeoverdracht zoals bedoeld in dit artikel zijn naast de Pensioenwet tevens de (procedure-)regels zoals vastgesteld door het bestuur van het fonds van toepassing.

31. AFKOOP VAN PENSIOENAANSPRAKEN EN -RECHTEN

Pensioenaanspraken en pensioenrechten ingevolge dit reglement kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de artikelen 32 tot en met 34 van dit reglement.

32. AUTOMATISCHE WAARDEOVERDRACHT OF AFKOOP KLEIN PENSIOEN

1. Het fonds draagt na beëindiging van de deelneming de waarde van de bij het fonds opgebouwde pensioenaanspraken van een gewezen deelnemer over aan de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever van de gewezen deelnemer, indien de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen op jaarbasis op de pensioenrichtdatum minder bedraagt dan het op basis van artikel 66 Pensioenwet bepaalde bedrag. Deze waardeoverdracht strekt ertoe het de gewezen deelnemer mogelijk te maken pensioenaanspraken te verwerven bij de ontvangende pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever of de beroepspensioenregeling.
2. Het fonds heeft het recht om pensioenaanspraken van een gewezen deelnemer af te kopen, indien het fonds na beëindiging van de deelneming in een periode van minimaal vijf jaar ten minste vijf maal tevergeefs heeft geprobeerd de waarde van de pensioenaanspraken van een gewezen deelnemer over te dragen als bedoeld in het eerste lid van dit artikel.
3. Het fonds heeft het recht om pensioenaanspraken van een gewezen deelnemer af te kopen, indien de deelneming is geëindigd voor 1 januari 2018, er sinds de beëindiging van de deelneming minimaal twee jaar zijn verstreken en de gewezen deelnemer instemt met de afkoop.

33. AFKOOP KLEIN PENSIOEN BIJ INGANG

1. Het fonds heeft het recht om bij de ingang van het ouderdomspensioen met instemming van de gepensioneerde de aanspraak op ouderdomspensioen en andere aanspraken ten behoeve van de gepensioneerde of zijn nabestaanden af te kopen indien de uitkering van het ouderdomspensioen op de pensioenrichtleeftijd dan wel latere ingangsdatum minder bedraagt dan het op basis van artikel 66 Pensioenwet bepaalde bedrag.
2. Met betrekking tot partner- of wezenpensioen heeft het bestuur jegens de nabestaanden het recht om zonder instemming van de nabestaanden binnen zes maanden na ingang van het partnerpensioen of wezenpensioen een recht op partner- of wezenpensioen ten behoeve van de nabestaanden van dezelfde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde af te kopen, indien de uitkering van het partnerpensioen of wezenpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder bedraagt dan het op basis van artikel 66 van de Pensioenwet bepaalde bedrag.
3. Afkoop van de in lid 2 bedoelde kleine pensioenaanspraken zes maanden ná ingang van het partner- of wezenpensioen kan alleen geschieden met instemming van de nabestaanden.

34. AFKOOP KLEIN BIJZONDER PARTNERPENSIOEN BIJ SCHEIDING

1. Met betrekking tot scheidingen op of ná 1 januari 2007 heeft het bestuur jegens de gewezen partner het recht om zonder instemming van de gewezen partner binnen zes maanden na de scheiding een aanspraak op bijzonder partnerpensioen af te kopen, indien de uitkering van het partnerpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder bedraagt dan het op basis van artikel 66 van de Pensioenwet bepaalde bedrag.
2. Afkoop van de in lid 1 bedoelde kleine aanspraak op bijzonder partnerpensioen zes maanden ná de scheiding kan alleen geschieden met instemming van de gewezen partner.
3. Met betrekking tot scheidingen vóór 1 januari 2007 heeft het bestuur jegens de gewezen partner het recht om ná instemming van de gewezen partner een aanspraak op bijzonder partnerpensioen af te kopen, indien de uitkering van het partnerpensioen op jaarbasis, getoetst op het moment van de scheiding, minder bedraagt dan het op basis van artikel 66 van de Pensioenwet bepaalde bedrag.

35. VERMINDERING VAN PENSIOENAANSPRAKEN EN -RECHTEN

1. Indien er sprake is van een vermogenstekort bij het fonds zoals bedoeld in artikel 134 van de Pensioenwet, kan het bestuur besluiten de reeds op het moment van het vermogenstekort bestaande pensioenaanspraken en -rechten van (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden naar evenredigheid te verminderen.
2. Het verantwoordingsorgaan heeft adviesrecht ten aanzien van het in lid 1 bedoelde voorgenomen bestuursbesluit.
3. Het fonds stelt De Nederlandsche Bank, de werkgever en degenen wiens recht of aanspraak op pensioen daardoor worden getroffen, onverwijld schriftelijk in kennis van het in lid 1 bedoelde bestuursbesluit.
4. Er wordt op z'n vroegst een maand nadat de deelnemers, gewezen deelnemers, werkgevers en De Nederlandsche Bank zijn geïnformeerd, respectievelijk drie maanden nadat de pensioengerechtigden zijn geïnformeerd, daadwerkelijk uitvoering gegeven aan het in lid 1 van dit artikel bedoelde bestuursbesluit.
5. Zodra de middelen van het fonds zulks naar het oordeel van de actuaris weer toelaten, is het bestuur verplicht de verlaagde pensioenaanspraken en -rechten weer te verhogen tot maximaal hun oorspronkelijke niveau.

Het bestuur heeft besloten om vanaf 1 juli 2023 gebruik te maken van het transitie-FTK. Het gebruik maken van het transitie-FTK is mogelijk in de periode tot implementatie van het nieuwe pensioenstelsel, zolang de intentie is om het opgebouwd pensioen in te varen in het nieuwe pensioenstelsel. Onder het transitie-FTK gelden afwijkende regels met betrekking tot het verminderen van de opgebouwde

pensioenaanspraken en -rechten. Het fonds sluit aan bij de wettelijke regeling rondom het verminderen van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten tijdens de periode dat gebruik gemaakt wordt van het transitie-FTK. Samengevat betekent dit:

- indien de actuele dekkingsgraad per 31 december van enig jaar lager is dan 90% vindt er een onvoorwaardelijke vermindering van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten plaats zodanig dat de actuele dekkingsgraad minimaal 90% bedraagt;
- als uit het overbruggingsplan blijkt dat de actuele dekkingsgraad op het transitiemoment lager is dan de minimaal benodigde invaardekkingsgraad wordt een vermindering van de opbouwde pensioenaanspraken en -rechten vastgesteld zodanig dat aan de vereisten wordt voldaan. De minimale invaardekkingsgraad is de dekkingsgraad die het fonds op de datum van invaren minimaal nodig heeft om de overstap naar het nieuwe pensioenstelsel verantwoord, uitlegbaar en evenwichtig te laten plaatsvinden.

36. AANPASSING VAN DE PENSIOENREGELING IN VERBAND MET GEWIJZIGDE SOCIALE EN FISCALE WETGEVING

Indien van toepassing kan deze pensioenregeling, met inachtneming van de van toepassing zijnde (wettelijke) instemmingsprocedures, worden aangepast aan gewijzigde sociale en fiscale wetgeving.

Indien onherroepelijk als gevolg van een beslissing van de belastingdienst komt vast te staan dat deze regeling niet voldoet aan de vereisten die de Wet op de loonbelasting 1964 aan een pensioenregeling stelt, kan onverwijld en met terugwerkende kracht ingaand op de datum van inwerkingtreding van de betreffende wettelijke bepaling, de regeling worden gewijzigd in een pensioenregeling die wel voldoet aan de vereisten die deze wet aan een pensioenregeling stelt.

37. VRIJSTELLING WEGENS GEMOEDSBEZWAREN

1. De werkgever of werknemer die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering én beschikt over een ontheffing zoals bedoeld in artikel 64 van de Wet financiering sociale verzekeringen, kan op zijn verzoek door het bestuur worden vrijgesteld van de verplichting tot naleving van het bij of krachtens de statuten en dit pensioenreglement te zijnen aanzien bepaalde.
2. Het verzoek dient te geschieden door indiening van een door verzoeker ondertekende verklaring, welke verklaring inhoudt dat degene die de verklaring indient overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering en daarom noch zichzelf, noch iemand anders, noch zijn eigendommen heeft verzekerd. Indien van toepassing, moet uit de door een werkgever in te dienen verklaring voorts blijken dat deze gemoedsbezwaren heeft tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen.
3. Indien het een verzoek om vrijstelling van een werkgever met rechtspersoonlijkheid betreft, dient het verzoek te worden ingediend door het ingevolge de wet of de statuten van die rechtspersoon daartoe bevoegde orgaan. Bij het verzoek dient een gewaarmerkt afschrift van de statuten van de rechtspersoon, alsmede een gewaarmerkt afschrift van de notulen van de vergadering waarin het besluit tot het aanvragen van de vrijstelling is genomen, te worden gevoegd.

Een in dit lid bedoelde verzoek is overigens alleen rechtsgeldig indien de meerderheid van de tot het verzoekende orgaan behorende natuurlijke personen overwegende gemoedsbezwaren heeft.

4. De vrijstelling wordt door het bestuur verleend indien de verklaring naar de mening van het bestuur overeenkomstig de waarheid is. Aan de vrijstelling kunnen voorwaarden worden verbonden, welke noodzakelijk zijn in verband met de administratie van het fonds.
5. Aan de werkgever die heeft verklaard geen gemoedsbezwaren te hebben tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen, kan op die grond een vrijstelling van de hem anders dan in zijn hoedanigheid van werkgever opgelegde verplichtingen, niet worden geweigerd.

6. Van de verleende vrijstelling wordt door het bestuur een bewijs uitgereikt.
7. De werkgever die vrijgesteld is van zijn verplichtingen als werkgever, is verplicht te zorgen dat het hem uitgereikte bewijs van vrijstelling of een afschrift daarvan wordt en blijft opgehangen op een plaats welke vrij toegankelijk is voor alle in zijn dienst zijnde werknemers en waar deze geregeld plegen te komen, op zodanige wijze, dat van hetgeen op het desbetreffende stuk staat vermeld, gemakkelijk kan worden kennis genomen.
8. Voor degenen die op grond van dit artikel vrijstelling hebben verkregen, geldt de verplichting deel te nemen in de in het navolgende artikel omschreven spaarregeling.

38. SPAARREGELING GEMOEDSBEZWAARDEN

1. Een ieder die vrijstelling heeft als bedoeld in het vorige artikel, is verplicht het aandeel in de premie, dat hij verschuldigd zou zijn indien hij geen vrijstelling had aan het fonds te betalen in de vorm van spaarbijdragen.
2. Het in het eerste lid bepaalde geldt mede voor een werkgever die geen vrijstelling heeft, met betrekking tot de bijdragen welke hij verschuldigd is voor een werknemer die wel vrijstelling heeft.
3. Voor een werknemer die geen vrijstelling heeft en in dienst is van een werkgever die wel vrijstelling heeft, worden door de werkgever de door de werknemer verschuldigde deelnemersbedragen ingehouden op het loon van de werknemer. De werkgever draagt de verschuldigde bedragen af aan het fonds. Deze bedragen geven recht op in verhouding tot de volledige premie evenredige aanspraken.
4. Indien de in het vorige lid bedoelde werknemer daartoe aan het bestuur een verzoek doet, worden de door de werkgever reeds betaalde en nog te betalen spaarbijdragen omgezet in pensioenaanspraken ten behoeve van die werknemer, welke aanspraken evenredig zijn in verhouding tot de volledige premie.
5. Ten name van de betrokken werknemer wordt een spaarrekening bij het fonds aangehouden, waarop worden opgenomen de door of voor hem betaalde spaarbijdragen, voor zover deze, indien geen vrijstelling was verleend, hadden bijgedragen tot het opbouwen van pensioenaanspraken voor de betrokkene.
6. Op het saldo van de spaarrekening wordt een rente bijgeschreven berekend naar het percentage zoals dat ook voor de berekening van de premiereserve wordt gebezigd terwijl een extra rentebijbeschrijving plaatsvindt overeenkomstig artikel 22 inzake voorwaardelijke toeslagverlening.
7. Het totaalbedrag van de spaarrekening wordt aan de betrokken werknemer in tenminste 15 en maximaal 25 jaar uitbetaald vanaf de datum, waarop - ware geen vrijstelling verleend - de werknemer pensioengerechtigd zou zijn geworden.

Bij overlijden van de betrokken werknemer voordat de uitkeringen zijn ingegaan, worden de spaarbedragen aangewend voor een partner als bedoeld in artikel 18a van de Wet op de loonbelasting 1964. Ingeval geen sprake is van een partner maar wel van één of meer wezen als bedoeld in artikel 18c van de Wet op de loonbelasting 1964, wordt het gespaarde kapitaal aangewend voor een uitkering aan de wezen. Voor de duur van de uitkeringsperiode aan de wezen wordt aangesloten bij hetgeen hierover bepaald is in het reglement.

Bij afwezigheid van partners of wezen wordt het gespaarde kapitaal aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen.

Bij overlijden van de betrokken werknemer nadat de uitkeringen zijn ingegaan wordt de betaling van de vastgestelde uitkeringen voor de nog resterende periode voortgezet ten behoeve van de in de regeling opgenomen partners en wezen.

In alle andere gevallen beslist het bestuur over de aanwending van het saldo van de spaarrekening.

8. Geen uitkering heeft plaats dan op verzoek van belanghebbenden
9. Indien de werknemer, die geen vrijstelling heeft en die geen verzoek heeft gedaan als bedoeld in lid 4 van dit artikel uit de dienst treedt van de werkgever die wel vrijstelling heeft, wordt het bedrag van de spaarrekening aangewend als koopsom voor pensioenen, welke actuariael wordt vastgesteld.
10. De vrijstelling wordt ingetrokken, indien de betrokkene hierom verzoekt of indien aan het bestuur blijkt, dat de gemoedsbezwaren, op grond waarvan vrijstelling is verleend, niet of niet meer aanwezig zijn dan wel, indien de aan de vrijstelling verbonden voorwaarden niet behoorlijk worden nageleefd.
11. Onverminderd het bepaalde in de vorige leden vervalt de vrijstelling welke is verleend aan een rechtspersoon, na verloop van vijf jaar na de datum van ingang van de vrijstelling. Met ingang van de datum waarop de vrijstelling is vervallen, kan een nieuwe vrijstelling worden verleend.
12. Bij intrekking van een vrijstelling wordt het saldo van de spaarrekening aangewend als koopsom voor pensioenen, welke actuariael worden vastgesteld.
13. Tegen een beslissing, waarbij op een verzoek om vrijstelling wegens gemoedsbezwaren afwijzend door het bestuur is beschikt of waarbij een dergelijke vrijstelling wordt ingetrokken, alsmede tegen de aan een dergelijke vrijstelling verbonden voorwaarden kan de betrokkene bezwaar indienen bij het fonds. Op de beslissing van het fonds op het bezwaar staat beroep open bij de daartoe bevoegde rechter.

39. HARDHEIDSBEPALING

Het bestuur is bevoegd, gehoord de actuaris, op verzoek van een belanghebbende af te wijken van het in dit pensioenreglement bepaalde, in de gevallen waarin het bestuur van oordeel is dat de toepassing van het pensioenreglement tot, gezien de omstandigheden, onredelijke of ongewenste consequenties voert. Voorgaande vindt toepassing binnen de grenzen die de (fiscale) wetgeving daaromtrent stelt.

40. GESCHILLEN EN KLACHTEN

1. Geschillen over een door het fonds genomen besluit worden afgehandeld overeenkomstig hetgeen hierover is bepaald in het Klachtenreglement van het fonds.
2. Klachten over de wijze waarop het fonds haar taken uitvoert worden afgehandeld overeenkomstig hetgeen hierover is bepaald in het Klachtenreglement van het fonds.

41. OVERGANGSBEPALINGEN

1. De op 31 december 2014 opgebouwde aanspraken op (tijdelijk) ouderdomspensioen zijn op basis van collectief actuariael gelijkwaardige tarieven omgezet in aanspraken op ouderdomspensioen ingaande op de pensioenrichtleeftijd volgens het onderhavige reglement van het fonds.
2. Het bepaalde in lid 1 geldt voor alle deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners en degene wiens deelneming premievrij wordt voortgezet bij arbeidsongeschiktheid.
3. Voor degene wiens deelneming premievrij wordt voortgezet bij arbeidsongeschiktheid blijft de pensioengrondslag voor het ouderdomspensioen ongewijzigd ten opzichte van het reglement geldende t/m 31 december 2014.

42. INWERKINGTREDDING EN WIJZIGINGEN

1. Dit reglement treedt in werking op 1 januari 2024, en vervangt de voordien geldende

pensioenreglementen.

2. De volgende drie bijlagen maken één geheel uit met dit reglement:
  - Bijlage I: Overzicht van (premie-)percentages, grondslagen;
  - Bijlage II: Afkoopfactoren;
  - Bijlage III: Hoog/laag factoren.

BIJLAGE I

Premies, percentages, grondslagen

Jaar	Werkgeversbijdrage		Deelnemersbijdrage			WAO-hiaatpremie	Franchise	Toeslagverleningspercentage per 1 jan.
	voor reductie	na reductie	voor reductie	na reductie	na afstand NP			
1999 ¹	19,55%	11,15%	9,60%	5,40%	4,13%	0,65%	f 23.560	2,00%
2000	19,55%	11,15%	9,60%	5,40%	4,13%	0,65%	f 24.620	5,50%
2001	19,55%	10,75%	9,60%	5,22%	4,00%	0,63%	f 25.605	4,00%
2002	19,55%	10,75%	9,60%	5,22%	4,00%	0,63%	€ 11.939	2,75%
2003	22,60%	13,80%	11,08%	6,70%	5,13%	0,63%	€ 11.939 vanaf 1 april: € 12.446	4,25%
2004	22,60%	16,73%	11,08%	8,16%	6,25%	0,63%	€ 12.446	3,50%
2005	22,60%	19,66%	11,08%	9,62%	7,36%	0,63%	€ 12.446 vanaf 1 juli: € 12.570	0,00%
2006	16,40%	16,40%	8,20%	8,20%	6,30%		€ 10.710	1,00%
2007	16,40%	16,40%	8,20%	8,20%	6,30%		€ 10.993 vanaf 1 april: € 11.033	1,75%
2008	16,40%	16,40%	8,20%	8,20%	6,30%		€ 11.305 vanaf 1 juli: € 11.562	1,25%
2009	16,40%	16,40%	8,20%	8,20%	6,30%		€ 11.562 vanaf 1 juli: € 11.938	2,00%
2010	16,40%	16,40%	8,20%	8,20%	6,30%		€ 11.938 vanaf 1 sept: € 12.028	3,25%
2011	16,40%	16,40%	8,20%	8,20%	6,30%		€ 12.028 vanaf 1 april: € 12.118	0,75%
2012	19,00%	19,00%	9,50%	9,50%	8,70%		€ 12.118	0,00%

¹ De gegevens over de jaren vóór 1999 zijn opgenomen op de website van het fonds: www.pma-pensioenen.nl

2013	19,00%	19,00%	9,50%	9,50%		8,70%		€ 12.247	0,00%
2014	17,60%	17,60%	8,80%	8,80%		8,05%		€ 12.453	0,50%
2015	17,60%	17,60%	8,80%	8,80%		8,05%		€ 12.453	0,00%
2016	17,60%	17,60%	8,80%	8,80%		8,05%		€ 12.453	0,00%
2017	17,60%	17,60%	8,80%	8,80 %		8,05%		€ 12.453 vanaf 1 april: € 12.602	0,00%
2018	17,60%	17,60%	8,80%	8,80%		8,05%		€ 12.602	0,00%

Vanaf 2019 tot en met 2023 is de pensioengrondslag inclusief 8% vakantietoeslag. Dat leidt tot een lager premiepercentage en een hogere franchise.

Jaar	Werkgevers bijdrage	Deelnemersbijdrage		Franchise	Toeslagverlenings percentage per 1 jan.
			<i>na afstand NP</i>		
2019	16,30%	8,15%	7,45%	€ 13.785 vanaf 1 april: € 13.882	0,00%
2020	17,64%	8,82%	8,03%	€ 14.167	0,00%
2021	18,96%	9,48%	8,63%	€ 14.544	0,00%
2022	20,30%	10,15%	9,08%	€ 14.802 vanaf 1 juli: € 14.840	0,00%
2023	18,96%	9,48%	8,63	€ 16.322	0,00%

BIJLAGE II

Afkoopfactoren

Afkoopfactoren voor uitgesteld ouderdomspensioen ingaand op de pensioenrichtleeftijd

Leeftijd	Factor	Leeftijd	Factor
20	11,050	44	13,426
21	11,149	45	13,527
22	11,249	46	13,629
23	11,349	47	13,733
24	11,448	48	13,838
25	11,547	49	13,948
26	11,647	50	14,062
27	11,746	51	14,181
28	11,845	52	14,305
29	11,944	53	14,436
30	12,043	54	14,575
31	12,142	55	14,724
32	12,241	56	14,884
33	12,340	57	15,055
34	12,439	58	15,238
35	12,538	59	15,434
36	12,636	60	15,642
37	12,734	61	15,865
38	12,832	62	16,101
39	12,930	63	16,351
40	13,029	64	16,617
41	13,127	65	16,901
42	13,226	66	17,204
43	13,325	67	17,529

Afkoopfactoren voor ingegaan ouderdomspensioen

leeftijd	factor	leeftijd	factor
55	25,419	79	9,784
56	24,781	80	9,184
57	24,137	81	8,602
58	23,488	82	8,037
59	22,836	83	7,492
60	22,179	84	6,965
61	21,520	85	6,459
62	20,857	86	5,978
63	20,193	87	5,524
64	19,526	88	5,100
65	18,860	89	4,699
66	18,194	90	4,327
67	17,529	91	3,990
68	16,866	92	3,671
69	16,205	93	3,378
70	15,546	94	3,110
71	14,888	95	2,867
72	14,234	96	2,648
73	13,580	97	2,451
74	12,930	98	2,274
75	12,284	99	2,118
76	11,646	100	1,981
77	11,015	101	1,863
78	10,394	102	1,758

Afkoopfactoren voor meeverzekerd partnerpensioen

Leeftijd	factor	Leeftijd	factor
20	1,721	62	2,788
21	1,753	63	2,785
22	1,785	64	2,780
23	1,817	65	2,770
24	1,849	66	2,755
25	1,882	67	2,735
26	1,914	68	2,712
27	1,947	69	2,685
28	1,979	70	2,654
29	2,012	71	2,620
30	2,044	72	2,582
31	2,077	73	2,542
32	2,109	74	2,500
33	2,142	75	2,455
34	2,175	76	2,406
35	2,207	77	2,353
36	2,240	78	2,297
37	2,272	79	2,237
38	2,305	80	2,175
39	2,337	81	2,108
40	2,369	82	2,037
41	2,401	83	1,962
42	2,432	84	1,886
43	2,461	85	1,809
44	2,490	86	1,730
45	2,490	87	1,652
46	2,518	88	1,571
47	2,545	89	1,493
48	2,570	90	1,414
49	2,594	91	1,333
50	2,617	92	1,258
51	2,639	93	1,187
52	2,660	94	1,117
53	2,679	95	1,052
54	2,697	96	0,991
55	2,714	97	0,935
56	2,730	98	0,883
57	2,744	99	0,838
58	2,756	100	0,796
59	2,767	101	0,756
60	2,776	102	0,720
61	2,783		

Afkoopfactoren voor ingegaan partnerpensioen

Leeftijd	factor	Leeftijd	factor
20	43,979	61	21,261
21	43,549	62	20,601
22	43,114	63	19,940
23	42,672	64	19,278
24	42,224	65	18,616
25	41,770	66	17,956
26	41,309	67	17,297
27	40,842	68	16,639
28	40,369	69	15,985
29	39,888	70	15,333
30	39,402	71	14,682
31	38,908	72	14,035
32	38,407	73	13,388
33	37,900	74	12,745
34	37,386	75	12,107
35	36,867	76	11,476
36	36,340	77	10,853
37	35,807	78	10,239
38	35,267	79	9,636
39	34,721	80	9,044
40	34,168	81	8,470
41	33,609	82	7,913
42	33,044	83	7,376
43	32,473	84	6,858
44	31,896	85	6,360
45	31,313	86	5,887
46	30,723	87	5,441
47	30,129	88	5,023
48	29,530	89	4,631
49	28,925	90	4,268
50	28,313	91	3,939
51	27,696	92	3,628
52	27,074	93	3,342
53	26,446	94	3,082
54	25,813	95	2,846
55	25,175	96	2,632
56	24,532	97	2,440
57	23,884	98	2,269
58	23,233	99	2,116
59	22,578	100	1,981
60	21,920		

Afkoopfactoren voor ingegaan wezenpensioen

leeftijd	factor
0	19,519
1	18,871
2	18,188
3	17,495
4	16,793
5	16,081
6	15,360
7	14,629
8	13,885
9	13,128
10	12,358
11	11,573
12	10,775
13	9,960
14	9,130
15	8,284
16	7,421
17	6,542
18	5,646
19	4,734
20	3,805
21	2,860
22	2,403
23	1,938
24	1,466
25	0,985
26	0,496
27	

Toelichting op de in bijlage II opgenomen afkoopfactoren

De afkoopfactoren zijn vastgesteld op basis van collectief actuariële gelijkwaardigheid en kunnen jaarlijks worden herzien.

BIJLAGE III

Hoog/laag factoren

Omzetting ingaand ouderdomspensioen in hoog/laag pensioen in de maximum variant		
Pensioeningangleeftijd	Hoog percentage	Laag percentage
55	119,0%	89,2%
56	118,7%	89,0%
57	118,3%	88,8%
58	118,0%	88,5%
59	117,6%	88,2%
60	117,2%	87,9%
61	116,8%	87,6%
62	116,4%	87,3%
63	116,0%	87,0%
64	115,5%	86,6%
65	115,0%	86,3%
66	114,5%	85,9%
67	114,0%	85,5%

Omzetting ingaand ouderdomspensioen in hoog/laag pensioen in de midden variant		
Pensioeningangleeftijd	Hoog percentage	Laag percentage
55	108,7%	95,1%
56	108,5%	95,0%
57	108,4%	94,8%
58	108,3%	94,7%
59	108,1%	94,6%
60	107,9%	94,4%
61	107,8%	94,3%
62	107,6%	94,1%
63	107,4%	94,0%
64	107,2%	93,8%
65	107,0%	93,6%
66	106,8%	93,4%
67	106,5%	93,2%